

කලාප අධ්‍යාපන කාර්යාලය - මාතලේ
 வலயக் கல்வி அலுவலகம் - மாத்தளை
 Zonal Education Office - Matale

පෙරහුරු පරීක්ෂණය - 2026		முன்னோடியப் பரීட்சை - 2026		Mock Test - 2026	
13 ශ්‍රේණිය		රසායන විද්‍යාව - I		02	S I
විභාග අංකය/கட்டுமணி/Index No.-			කාලය :- පැය 02		

$h - 6.626 \times 10^{-34} \text{ Js}$	$N_A - 6.022 \times 10^{23} \text{ mol}^{-1}$
$R - 8.314 \text{ Jmol}^{-1}\text{K}^{-1}$	$C - 3 \times 10^8 \text{ ms}^{-1}$

* ප්‍රශ්න සියල්ලටම පිළිතුරු සපයන්න.

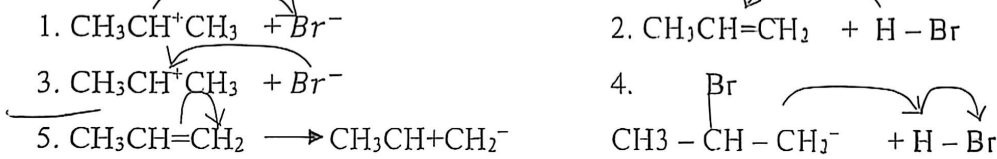
01. ඔක්සිකරණ අංක -1, +1, +3 හා +7 සියල්ලම පවතින මූලද්‍රව්‍ය වන්නේ

1. C 2. N 3. P 4. S 5. Cl

02. උභය ගුණි සංයෝගයක් නොවන්නේ

1. ZnO 2. SnO 3. Sb₂O₃ 4. SrO 5. Cr(OH)₃

03. propene හා HBr ප්‍රතික්‍රියා යාන්ත්‍රණයේ පියවරක් වන්නේ

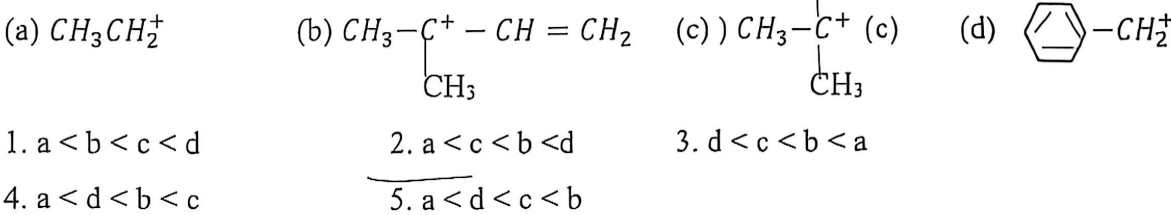
04. ඉහළ උෂ්ණත්වයේදී Al 100g හා Cr₂O₃ 400g ප්‍රතික්‍රියා කළ විට Cr 180g හා Al₂O₃ යැදෙයි. සම්පූර්ණයෙන්ම භාවිතා වූ ප්‍රතිකාරකය පදනම් කරගෙන ප්‍රතික්‍රියාවේ ඵල ප්‍රතිශතය/ ප්‍රතිගත කාර්යක්ෂමතාවය වන්නේ (O=15, Cr=52, Al = 27)

1. 45% 2. 56% 3. 67% 4. 82% 5. 94%

05. NH₃ සම්බන්ධයෙන් නොගැලපෙන වගන්තිය

1. O₂ සමඟ ඔක්සිභාජනයක් ලෙස ක්‍රියාකරයි 2. Na සමඟ අම්ලයක් ලෙස ක්‍රියාකරයි
3. Mg සමඟ ඔක්සිකාරකයක් ලෙස ක්‍රියා කරයි 4. HCl සමඟ ග්‍රහණයක් ලෙස ක්‍රියාකරයි
5. Fe²⁺ සමඟ සංකීර්ණයාදයි .

06. පහත කාබෝ කැටායනවල ස්ථායීතාවය ආරෝහණ පිළිවෙල

07. H - C≡ C - H හා CH₃-C≡ C - CH - CH₂ වෙන් කර හඳුනා ගැනීමට යොදාගත හැක්කේ

1. Br₂/CCl₄ 2. OH⁻ /KMnO₄ 3. Hg²⁺ /ත. H₂SO₄ හා Bready ප්‍රතිකාරකය
4. ජලීය NaOH 5. Hg²⁺ /ත. H₂SO₄ හා වොලන්ස් ප්‍රතිකාරකය

17. 300K දී N_2O_4 1.0mol දෘඩ බඳුනක් තුළ තැබූ විට පීඩනය 1.0atm වේ. 600K ට ගෙන ආ විට N_2O_4 වලින් 20%ක් විඝෝජනය වී NO_2 බවට පත්වේ. සමතුලිතයේදී බඳුන තුළ මුළු පීඩනය වන්නේ

- 1). 1.2atm 2) 2.0atm 3) 2.4atm 4) 2.8atm 5) 3.2atm

18. $HO-C_6H_4-CH_2OH$ (a) හා C_6H_5-OH (b) පිළිබඳ අසත්‍ය වගන්තිය

1. සංයෝග දෙකම Br_2 දියර සමග සුදු අවක්ෂේපයක් සාදයි
2. සංයෝග දෙකම Na සමග ප්‍රතික්‍රියා කරයි
3. සංයෝග දෙකම NaOH සමග ප්‍රතික්‍රියා කරයි
4. a හි $-CH_2OH$ කාණ්ඩයේ K_a අගයට වඩා b හි $-OH$ කාණ්ඩයේ K_a අගය වැඩිය
5. a හා b දෙකෙහිම ආම්ලිකතාවය සමානයි

19. පහත ඔක්සයිඩ් ජලය සමග ප්‍රතික්‍රියා සම්බන්ධව අසත්‍ය වගන්තිය

1. NO_2 මගින් HNO_3 හා HNO_2 මිශ්‍රණයක් ලැබේ.
2. SO_2 මගින් H_2SO_4 සෑදේ
3. Cl_2O_7 මගින් $HClO_2$ ලැබේ
4. Cl_2O මගින් $HClO_2$ ලැබේ
5. BaO මගින් $Ba(OH)_2$ ලැබේ

20 අසත්‍ය ප්‍රකාශය තෝරන්න

1. $Ni(H_2O)_6^{2+}$ ට සාන්ද්‍ර NaCl යෙදූ විට $(NiCl_4)^-$ කහපාට සංකීර්ණය සාදයි.
2. Fe^{2+} ට $K_3Fe(CN)_6$ යෙදූ විට තද නිල් අවක්ෂේපය සාදයි.
4. රෝස පැහැ ද්‍රාවණයකට NH_3 එකතු කළ විට රෝස පාරට හුරු අවක්ෂේපයක් ලැබී පසුව එය කහ දුඹුරුපාට වේනම් එය $Co(H_2O)_6^{2+}$ විය හැක.
3. $Fe(OH)_3$ දුඹුරු අවක්ෂේපයට සා HCl දැමූ විට $(FeCl_4)^-$ කහපාට ද්‍රාවණයක් සාදයි.
5. $Zn(H_2O)_6^{2+}$ ට NaOH එක් කළ විට සුදු ජලටනීම්‍ය අවක්ෂේපයක් ලැබේ. වැඩිපුර NaOH සමඟ අවර්ණ ද්‍රාවණයක් සාදයි.

21. අෂ්ඨක නියමයට අනුරූප නොවන්නේ

1. CO_3^{2-} 2. NO_2 3. PH_3 4. NH_4Cl 5. CO

22. $2A + 3B \rightarrow 4C + 5D$ ප්‍රතික්‍රියාවේ ප්‍රතික්‍රියාවේගය නිවැරදිව නිරූපණය කරන්නේ

1. $\frac{-\Delta C_A}{\Delta t}$ 2. $\frac{2}{3} \frac{\Delta C}{\Delta t}$ 3. $\frac{\Delta C_B}{\Delta t}$ 4. $\frac{-3\Delta C_B}{\Delta t}$ 5. $-\frac{1}{3} \frac{\Delta C_B}{\Delta t}$

23. CH_4 දහන ප්‍රතික්‍රියාව සිදුවීමේදී වඩාත්ම වේගයෙන් වැය වන්නේ

1. CH_4 2. O_2 3. CO_2 4. H_2O 5. CH_4 හා O_2 සමාන වේගයකින් වැය වේ.

24. අසත්‍ය ප්‍රකාශය තෝරන්න.

1. පද්ධතියක එන්ට්‍රෝපිය යනු අහඹුතාවයයි.
2. එන්ට්‍රෝපිය භෞතික හා රසායනික වෙනස්වීම් කෙරෙහි බලපායි.
3. ඒකලින පද්ධතියක සිදුවන ස්වයංසිද්ධ සිදුවීම් එන්ට්‍රෝපිය වැඩිවන දිශාවට සිදුවේ.
4. ගිබ්ස් ශක්තිය $G = H - TS$ මගින් ලබාදෙයි.
5. සමතුලිත පද්ධතියක $\Delta G = 0$ බැවින් ඉදිරියට හෝ ආපස්සට ස්වයං සිද්ධ නොවේ.

25. විශේෂිත තත්ත්ව යටතේ දී අයඛයිඩයකින් I₂ නිදහස් නොකරන්නේ

1. FeCl₃ 2. H₂O₂ 3. MnO₂ 4. HCl 5. CuSO₄

26. N₂ + O₂ → 2NO ප්‍රතිචාර සලකන්න. N₂ හි ආරම්භක සාන්ද්‍රණය 0.5mol dm⁻³ වේ. තත්පර 0.1

කට පසුව N₂ හි සාන්ද්‍රණය 0.45mol dm⁻³ වේ නම් NO සෑදීමේ සීඝ්‍රතාවය mol dm⁻³ S⁻¹ වලින්

- 1) 0.5 2) 1.0 3) 10.0 4) 0.2 5) 5.0

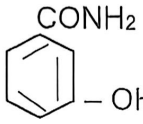
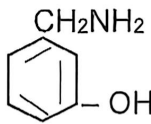
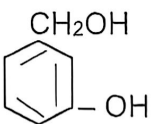
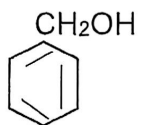
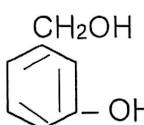
27. සම්බන්ධයෙන් සත්‍ය ප්‍රකාශය

1. මෙහි භාෂ්මිකතාවය ඇනලින්වලට වඩා වැඩිය
2. NaOH ද්‍රාවණයක් සමඟ CH₃COOH හා CH₃NH₂ ලබාදෙයි
3. H₂SO₄ සමඟ ජල විච්ඡේදනයේදී CH₃COOH හා CH₃NH₂ ලබාදෙයි
4. LiAlH₄ සමඟ ඔක්සිහරණයෙන් CH₃COOH හා CH₃NH₂ ලබාදෙයි
5. හා CH₃NH₂ මගින් නිපදවා ගත හැකිය.

28 පහත කුමන සංයෝගය ජලය සමඟ වායුවක් පිට නොකරයිද?

1. Mg₃N₂ 2. CaH₂ 3. CaC₂ 4. (NH₄)₂Cr₂O₇ 5. Al₄C₃

29. මගින් ඔක්සිහරණයෙන් ලැබෙන්නේ

- 1) හා HCOOH
- 2) හා CH₃OH 3) හා CH₃OH
- 4) හා CH₃OH 5) හා HCOOH

30. එක්තරා උෂ්ණත්වයකදී ජලය හා CHCl₃ අතර I₂ ව්‍යාප්ත වෙමින් සමතුලිතව පවතී. සමතුලිත පද්ධතියේ CHCl₃ ස්ථරයෙන් 10cm³ වෙන්කර එය Na₂S₂O₃ ද්‍රාවණයක් මගින් අනුමාපනය කිරීමේදී 30cm³ බියුරෙට් පාඨාංකයක් ලැබුණි. ජලීය ස්ථරයෙන් 20cm³ අනුමාපනයට ඉහත Na₂S₂O₃ ද්‍රාවණයෙන්ම 20cm³ වැය විය. CHCl₃ හා ජලය අතර I₂ හි ව්‍යාප්ති සංගුණකය වන්නේ.

- 1) 4 2) 8 3) 3 4) 6 5) 2

* 31 සිට 40 දක්වා එක් එක් ප්‍රශ්නය සඳහා

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
(a) සහ (b) පමණක් නිවැරදිය	(b) සහ (c) පමණක් නිවැරදිය	(c) සහ (d) පමණක් නිවැරදිය	(d) සහ (a) පමණක් නිවැරදිය	වෙනත් ප්‍රතිචාර සංඛ්‍යාවක් හෝ සංයෝජනයක් හෝ නිවැරදිය

31. සූර්යය ගුණ්‍ය නොවන අනුක ප්‍රභේදය වන්නේ

- (a) XeF₂ (b) XeO₄ (c) XeO₃ (d) XeF₆

3

32. $A + B \longrightarrow C$ ප්‍රතික්‍රියාවේ වේග නියමය $R = K.[A]^{1/2}[B]$ වේ. ප්‍රතික්‍රියාව සම්බන්ධයෙන් නිවැරදි වගන්තිය (a) A අනුබද්ධයෙන් පෙළ $1/2$ වේ (b) ප්‍රතික්‍රියාවේ සමස්ත පෙළ $3/2$ වේ (c) ප්‍රතික්‍රියාව කිසිවිටකවත් මූලික ප්‍රතික්‍රියාවක් විය නොහැක. (5) (d) එය මූලික ප්‍රතික්‍රියාවක් නම් A හි අණුකතාවය භාගයකි

33. පිනෝල් පිළිබඳව සත්‍ය වන්නේ

- (a) Br_2 දියර විවරණ කරයි (b) NaOH වල දිය වේ (c) CH_3CH_2MgBr සමග ප්‍රතික්‍රියා කරයි (d) $CH_3 - C \equiv CH$ ට වඩා ආම්ලිකයි.

34. Cr හි රසායනමය පිළිබඳ සත්‍ය ප්‍රකාශය වන්නේ

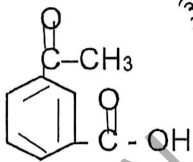
- (a) Cr^{3+} ජලීය ද්‍රාවණයට H_2O_2 . සාන්ද්‍ර NaOH යොදා රත් කළ විට කහ පාට ද්‍රාවණයක් සෑදීම (b) CrO_4^{2-} ජලීය ද්‍රාවණයට තනුක H_2SO_4 යෙදූ විට කොළ පාට වේ. (c) Cr^{3+} ට වැඩිපුර NH_3 යෙදූ විට කොළ පාට ද්‍රාවණයක් ලැබේ. (3) (d) භෞමික අවස්ථාවේ Cr පරමාණුවට විද්‍රව්‍යම ඉලෙක්ට්‍රෝන හයකි.

35. සංචාන්ත දෘඪ බඳුනක් තුළ යම් උෂ්ණත්වයකදී අහඹු සමතුලිතතාවයේ පවතී.

එම උෂ්ණත්වයේදීම මෙම බඳුනට He, 0.5 mol එකතු කළ විට සිදුවිය හැකි විපර්යාසයක් වන්නේ

- (a) පද්ධතියේ සමස්ත පීඩනය වැඩිවීම (b) Cl_2 හි මවුල භාගය අඩු වීම (c) පද්ධතියේ Kc වැඩිවීම (d) SO_2 හි ආංශික පීඩනය වැඩිවීම

36. සංයෝගය පිළිබඳව සත්‍ය ප්‍රකාශය

- (a) $NaBH_4$ මගින් ඔක්සිහරණය වේ (2) (b) බ්‍රෝම් ප්‍රතිකාරකය සමග තැඹිලි අවක්ෂේපයක් දෙයි (c) ජලයේ අද්‍රාව්‍යයි (d) පේලිස් ප්‍රතිකාරකයට පිළිතුරු දෙයි (4)

37. තුන්වන ආවර්තයේ වමේ සිට දකුණට සත්‍ය ප්‍රකාශය වන්නේ

- (a) ඔක්සයිඩවල ආම්ලිකතාවය වැඩිවේ (b) අයනික සංයෝග සෑදීමේ ප්‍රවණතාවය අඩුවේ (c) හයිඩ්‍රයිඩ් වල භාෂ්මිකතාවය වැඩි වේ. (d) ක්ලෝරයිඩ් වල ආම්ලිකතාවය වැඩි වේ.

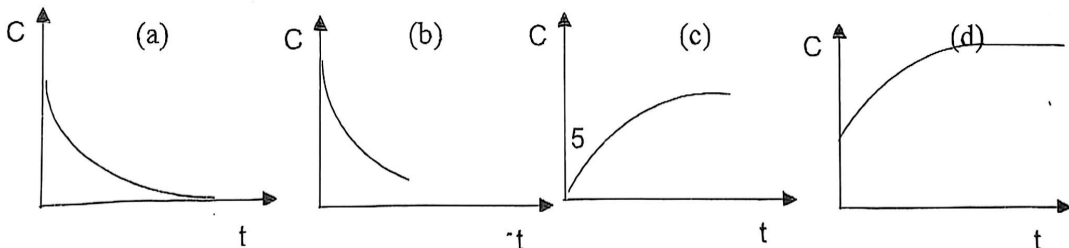
38. ආම්ලික ඔක්සයිඩ් වන්නේ

- (a) N_2O (b) Cr_2O_3 (c) Cl_2O_7 (d) MnO_3

39. වාලක අනුක වාදයේ අඩංගු සංකල්පයක් වන්නේ

- (a) ඕනෑම පරිපූර්ණ වායුවක අංශුන් සර්වසම බව (3) (b) ඕනෑම පරිපූර්ණ වායුවක අංශුන් එකිනෙක ස්වාධීනව හැසිරෙන බව (c) ඕනෑම පරිපූර්ණ වායුවල අංශු පූර්ණ සංඛ්‍යාවලින් ප්‍රතික්‍රියා කරන බව (d) වායු අංශුන් වල වාලක ශක්තිය නියත බව

40. රසායනික ප්‍රතික්‍රියාවක සාන්ද්‍රණය (C) හා කාලය (t) අතර වැරදි ප්‍රස්ථාරයක් වන්නේ

* 41 - 50 තෙක් එක් එක් ප්‍රශ්නය ප්‍රකාශ දෙක බැගින් ඉදිරිපත් කර ඇත. එම ප්‍රකාශ යුගලයට හොඳින්ම ගැලපෙනුයේ පහත වගුවෙහි දැක්වෙන පරිදි (1) (2), (3), (4) හා (5) යන ප්‍රතිචාර වලින් කවර ප්‍රතිචාරයදැයි තෝරා උත්තර පත්‍රයෙහි උචිත ලෙස ලකුණු කරන්න.

ප්‍රතිචාරය පළමු ප්‍රකාශය

දෙවැනි ප්‍රකාශය

1.	සත්‍යය	සත්‍යවන අතර පළමුවැනි ප්‍රකාශය නිවැරදිව පහදා දෙයි
2.	සත්‍යය	සත්‍යවන අතර පළමුවැන්න නිවැරදිව පහදා නොදෙයි
3.	සත්‍යය	අසත්‍යය
4.	අසත්‍යය	සත්‍යය
5.	අසත්‍යය	අසත්‍යය

	පළමු ප්‍රකාශය	දෙවන ප්‍රකාශය
① 41	ඉලෙක්ට්‍රෝනයකට අංශුමය හා තරංගමය ගුණ එකවර පෙන්විය හැකිය	ඉලෙක්ට්‍රෝන යනු වේගයෙන් චලනය වන අංශුන් වේ.
⑤ 42	$\begin{array}{c} \text{O} \\ \parallel \\ \text{H}-\text{C}-\text{OH} \end{array}$ වලට තවදුරටත් ඔක්සිකරණයට ලක් විය හැකිය	ලෝමීන් අම්ලය ඇල්ඩිහයිඩයක් මෙන්ම කාබොක්සිලික් අම්ලයක් ලෙසද ක්‍රියා කරයි.
② 43	N_2O නයිට්‍රස් ඔක්සයිඩ් ලෙසද හඳුන්වන අතර තාප ස්ථායී අණුවකි.	N_2O හි N වල ඔක්සිකරණ අංකය +1 වේ.
① 44	පරිපූර්ණ වායුවක උෂ්ණත්වය 50°C සිට 100°C දක්වා වැඩි කළ විට වාලක ශක්තිය දෙගුණ වේ.	වාලක ශක්තිය උෂ්ණත්වයට අනුලෝමව සමානුපාතික වේ.
① 45	හැලජන කාණ්ඩයේ මූලද්‍රව්‍යයකට ද්‍රව හා වායු අවස්ථා ම තුනේම පවතී. ① ඒවා	හැලජන කාණ්ඩයේ පහළට සාපේක්ෂ අනුක ස්කන්ධය වැඩි වේ
④ 46	O_3 හා O_2 දෙකෙහිම ඔක්සිකාරක හැකියාව සමානය	O_3 හා O_2 යනු එකම මූලද්‍රව්‍ය පවතින බහුරූපී ආකාර දෙකකි.
① 47	පීඩනය වැඩි කිරීමෙන් වායුමය ප්‍රතික්‍රියාවක සීඝ්‍රතාවය සැමවිටම වැඩි වේ.	පීඩනය වැඩිවන සෑම විටම ප්‍රතික්‍රියක අණුවල සාන්ද්‍රණය ද වැඩියි.
③ 48	CO_2 හා SO_2 තෙක ලිච්මස් කඩදාසි භාවිතා කළ හැක. ③ බොහෝ ප්‍රායෝගිකව	CO_2 මෙන්ම SO_2 ද ආම්ලික වායුන් වේ.
① 49	$\text{C}_6\text{H}_5\text{COOH}$ ජල අද්‍රාව්‍ය නමුත් $\text{C}_6\text{H}_5\text{COONa}$ ජල ද්‍රාව්‍ය වේ.	$\text{C}_6\text{H}_5\text{COONa}$ ජලය සමඟ අයන ද්විධ්‍රැව ආකර්ෂණ බල සාදයි
③ 50	AgCl අවක්ෂේපය තනුක NH_3 තුළ දියවේ. ද්‍රාවණයට HNO_3 බිංදුව බැගින් එකතු කරන විට නැවත අවක්ෂේපය ලැබේ.	ද්‍රාවණය ආම්ලික වන විට $\text{Ag}(\text{NH}_3)_2^+$ හි NH_3 ඉවත් වීමෙන් Ag^+ සාන්ද්‍රණය වැඩිවේ.

4.5

කලාප අධ්‍යාපන කාර්යාලය - මාතලේ
 வலயக் கல்வி அலுவலகம் - மாத் தலை
 Zonal Education Office - Matale

පෙරහැරු පරීක්ෂණය - 2026

முன்னோற்புப் பரீட்சை - 2026

Mock Test - 2026

13 ශ්‍රේණිය

රසායන විද්‍යාව II - රචනා

02

S

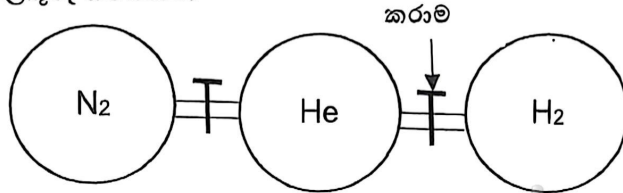
II

විභාග අංකය/සැට්ටය/Index No.-

B කොටස - රචනා

* ප්‍රශ්න දෙකකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න

05 (a)

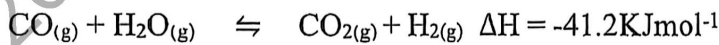

පරිමාව (dm ³)	1.0	1.0	0.5
පීඩනය (atm)	0.3	1.0	0.7
උෂ්ණත්වය (K)	300	300	300

ඉහත වායුමය පද්ධතිය සලකන්න. එක් එක් බඳුන්වල පරිමාව, පීඩනය හා උෂ්ණත්ව අගයන් බඳුනට පහතින් දක්වා ඇත. මූලික කරාම වසා දමා තිබේ. කේශික නලවල පරිමාව නොසලකා හැරිය හැකි තරම් කුඩාය.

- උෂ්ණත්වය වෙනස් නොකරමින් කරාම දෙකම විවෘත කළ විට එක් එක් වායුන්ගේ (N₂, He, H₂) ආංශික පීඩන සොයන්න
- 300K දී වායු මිශ්‍ර වූ විට මුළු පීඩනය සොයන්න.
- කරාම සියල්ල විවෘතව පවතිද්දී උෂ්ණත්වය 400K දක්වා වැඩි කළ විට N₂ හා H₂ ප්‍රතික්‍රියා කොට NH₃ වායුව සාදයි. මෙහිදී N₂ වලින් 20%ක් ප්‍රතික්‍රියා කොට ඇති බව සොයාගැනී. සමතුලිත අවස්ථාවේ N₂, He, හා H₂ වල මවුල සංඛ්‍යා සොයන්න.

(b) ජල හුවමාරුව (Water gas shift reaction) පහත ආකාරයට නිරූපණය කළ හැකිය.

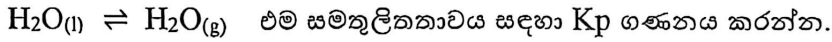
ආරම්භයේදී පද්ධතිය 127°C උෂ්ණත්වයේ පවතී. බඳුනේ පරිමාව 10dm³ වේ. CO_(g) 2mol ද , H₂O_(g) 3molද මිශ්‍ර කර ප්‍රතික්‍රියා වීමට සලස්වයි. සමතුලිත වූ පසු මිශ්‍රණයේ CO_(g) 1.5mol ද , H₂O_(g) 2.5mol ද CO_{2(g)} හා H_{2(g)} පවතී.

- 127°C දී සමතුලිතතාවය සඳහා සමතුලිතතා නියතය Kc ගණනය කරන්න.
- 127°C දී Kp ගණනය කරන්න.
- එම උෂ්ණත්වයේදීම සමතුලිතතා පද්ධතිය තුළ CO_(g) ප්‍රමාණය 1.6mol බවට පත්කිරීම සඳහා පද්ධතියට එක් කළ යුතු H_{2(g)} මවුල සංඛ්‍යාව සොයන්න
- සමතුලිත අවස්ථාවේ පද්ධතිය තුළ CO₂ 0.4mol බවට පත් කිරීම සඳහා මුල් සමතුලිතයෙන් ඉවත් කළ යුතු H₂O_(g) මවුල ප්‍රමාණය ගණනය කරන්න.

(v) මුල් සමතුලිත පද්ධතියේ උෂ්ණත්වය ක්‍රමයෙන් අඩු කොට 100°C ට ගෙන එන ලදී. එවිට H₂O යම් ප්‍රමාණයක් සනීභවනය විය. වාෂ්ප කලාපයේ ඉතිරි H₂O(g) මවුල සංඛ්‍යාව 2 ක් විය. CO(g) : H₂O(g) මවුල අනුපාතය 1:2 ක් විය. 100°C දී CO(g) + H₂O(g) ⇌ CO₂(g) + H₂(g) සමතුලිතතාවය සඳහා K_c ගණනය කරන්න.

එම අගයේ වෙනස්වීමට හේතු පහදන්න.

(vi) පවතින ඉහත පද්ධතියේ සනීභවනය වූ ද්‍රව්‍ය ජලය හා ජල වාෂ්පය අතර පහත සමතුලිතය පවතී.

06. (a) පහත ප්‍රතික්‍රියාව සලකන්න.

A හා B වල විවිධ ආරම්භක සාන්ද්‍රණ යටතේ ආරම්භක සීඝ්‍රතාවය වගුවේ දැක්වේ.

පරීක්ෂණය	[A _g] ⁰ /moldm ⁻³	[B _g] ⁰ /moldm ⁻³	ආරම්භක සීඝ්‍රතාව/moldm ⁻³ S ⁻¹
1	0.04	0.002	1.6 x 10 ⁻⁴
2	0.02	0.001	2.0 x 10 ⁻⁵
3	0.02	0.002	8.0 x 10 ⁻⁵

(i). A(g) හා B(g) ට සාපේක්ෂව ප්‍රතික්‍රියාවේ පෙළ පිළිවෙලින් x හා y නම් හා වේග නියතය K නම් ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා වේග ප්‍රකාශනය ලියන්න.

(ii). x හා y අගයන් හා ප්‍රතික්‍රියාවේ සමස්ථ පෙළ සොයන්න.

(iii) ප්‍රතික්‍රියාවේ සීඝ්‍රතා නියතය ගණනය කරන්න.

(iv). 25°C දී A(g) හා B(g) හි ආරම්භක සාන්ද්‍රණ 0.2 moldm⁻³ හා 0.1 moldm⁻³ නම් A(g) වැයවෙන වේගය ගණනය කරන්න.

(v). ඉහත සාන්ද්‍රණ යටතේ C(g) සෑදෙන වේගය ගණනය කරන්න.

(b) (1) Fe₂O₃(s) + 3H₂(g) → 2Fe(s) + 3H₂O(l) දැක්වේ.

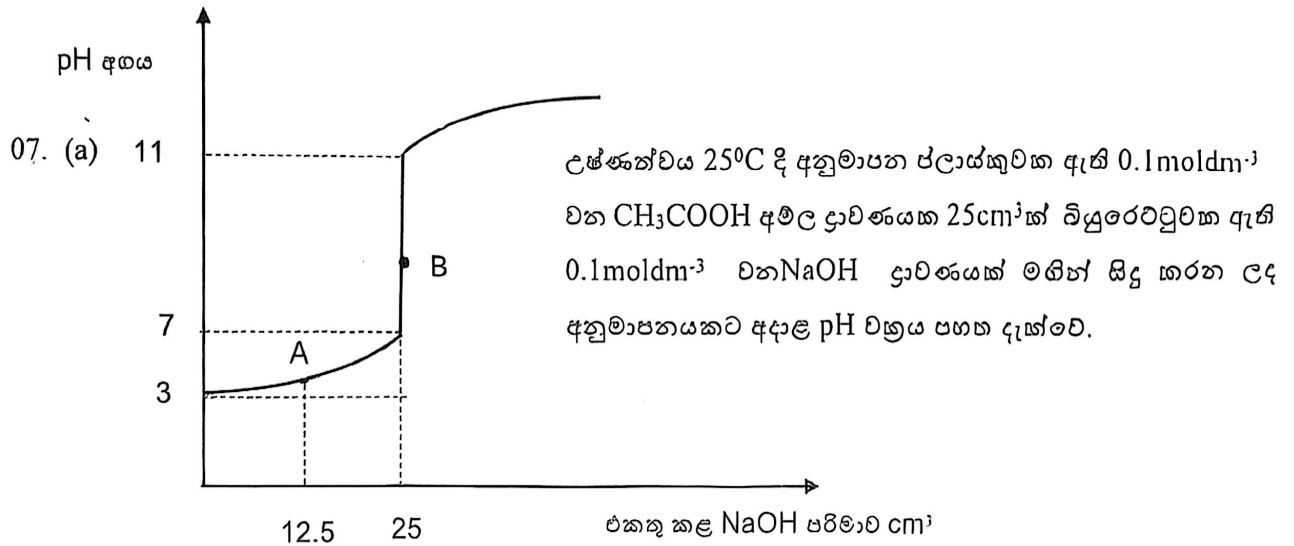
	Fe ₂ O ₃ (s)	H ₂ (g)	Fe(s)	H ₂ O(l)
ΔH _f ^θ /KJmol ⁻¹	-822	0	0	-242
S/JK ⁻¹ mol ⁻¹	90	131	27	189

(i). 298K දී ප්‍රතික්‍රියා සඳහා ΔH^θ, ΔS^θ හා ΔG^θ ගණනය කරන්න.

(ii). ΔH හා ΔS උෂ්ණත්වයෙන් ස්වායක්ත නම් 800K දී ΔG ගණනය කරන්න. 800K දී ප්‍රතික්‍රියාවේ ස්වයං-සිද්ධතාවය කුමක්ද?

(iii). උෂ්ණත්වය වැඩි වීමේදී ප්‍රතික්‍රියාවේ ස්වයං-සිද්ධතාව පිළිබඳ අදහස් දක්වන්න.

(2) Br₂(l) → Br₂(g) යන ප්‍රතික්‍රියාවේ සම්මත එන්තැල්පි විපර්යාසය හා සම්මත එන්ට්‍රෝපි විපර්යාස පිළිවෙලින් 29.6 KJmol⁻¹ හා 0.08 JK⁻¹mol⁻¹ වේ. 1 atm Br₂ හි තාපාංකය ගණනය කරන්න.

ඉහත ප්‍රස්ථාරයේ දක්න ලැබෙන්නේ කරගනිමින් පහත ප්‍රශ්න වලට පිළිතුරු සපයන්න

- (i) 25°C දී CH₃COOH වල K_a ගණනය කරන්න.
- (ii) A ලක්ෂ්‍යයේ දී pH අගය කරණය කරන්න.
- (iii) ඉහත අනුමාපනය සඳහා සුදුසු දර්ශකයක් නම් කරන්න.
- (iv) අනුමාපනයේ අන්ත ලක්ෂ්‍යයේදී බියුරෙට් පාඨාංකය කීයද?
- (v) B ලක්ෂ්‍යයේදී pH ගණනය කරන්න. (25°C දී ජලයේ K_w = 1 x 10⁻¹⁴ mol²dm⁻⁶ වේ)

(b) 25°C දී ජලීය NaCl ද්‍රාවණයක සාන්ද්‍රණය 0.1 mol dm⁻³ ද, K₂CrO₄ සාන්ද්‍රණය 0.01 mol dm⁻³ ද වේ. එම ද්‍රාවණයෙන් 25 cm³ ක් අනුමාපන ජලාස්කූචකට ගෙන 0.1 mol dm⁻³ වන AgNO₃ ද්‍රාවණයකින් බින්දුව බැගින් එක් කරමින් අනුමාපනය කරන ලදී.

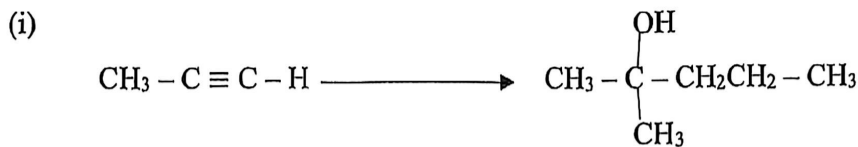
- (i) මුලින්ම අවක්ෂේප වන්නේ AgCl (සුදු අවක්ෂේපයකි) බව ගණනය කිරීමකින් පෙන්වන්න.
- (ii) දෙවන අවක්ෂේපය ලෙස Ag₂CrO₄ (කහ අවක්ෂේපයකි) අවක්ෂේප වීම ආරම්භ වන අවස්ථාවේ ජලාස්කූච වූ ද්‍රාවණයේ Cl⁻ සාන්ද්‍රණය සොයන්න
- (iii) ඉහත ලබාගත් අගයන් අනුව “දෙවන අවක්ෂේපය වන Ag₂CrO₄ අවක්ෂේප වීම ආරම්භ මොහොත වන විට ද්‍රාවණයේ කිසි Cl⁻ සියල්ලම පාහේ අවක්ෂේප වී අවසන්ය.” මෙම නිගමනයට ඔබ එකඟ වන්නේ කෙසේද? පහදන්න.

ඉහත සංකල්පය උපයෝගී කර ගනිමින් ගෘහස්ථ නල ජල සාම්පලයක Cl⁻ අයන සාන්ද්‍රණය සෙවීමට පහත පරීක්ෂණය සිදු කරන ලදී

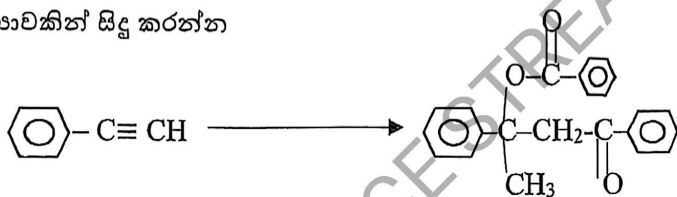
නල ජලය 50 cm³ක් අනුමාපන අනුමාපන ජලාස්කූචකට ගෙන එයට K₂CrO₄ සාන්ද්‍රණය 0.01 mol dm⁻³ වන තෙක් K₂CrO₄ එක් කරන ලදී. අනතුරුව 0.1 mol dm⁻³ AgNO₃ වලින් බියුරෙට්ටුව පුරවා බින්දුව බැගින් එක් කරමින් අනුමාපනය කරන ලදී. මුලින්ම AgCl සුදු අවක්ෂේපය ලැබුණි. නවදුරටත් අනුමාපනය කිරීමේදී සුදු අවක්ෂේපයට ඉහලින් Ag₂CrO₄ (කහ අවක්ෂේපයක්) ලැබීම ආරම්භ වන මොහොතේ අනුමාපනය නතර කොට බියුරෙට් පාඨාංකය ලබාගන්න ලදී. එය 25 cm³ විය නල ජලයේ Cl⁻ සාන්ද්‍රණය සොයන්න. (K_{sp} AgCl = 1 x 10⁻¹⁰ mol²dm⁻⁶, K_{sp} Ag₂CrO₄ = 1 x 10⁻¹² mol³dm⁻⁹.)

* ප්‍රශ්න දෙකකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න

08. (a) පහත කාබනික රසායනික පරිවර්තන දෙක අවම සංඛ්‍යාවකින් සිදුකරන්න.

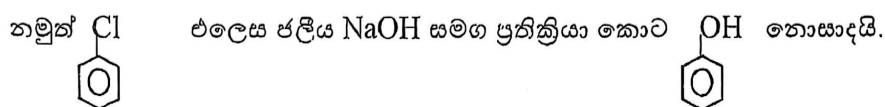
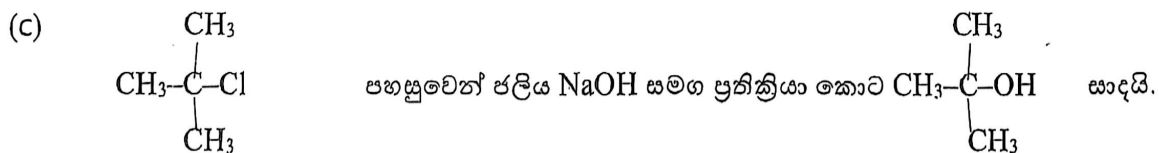
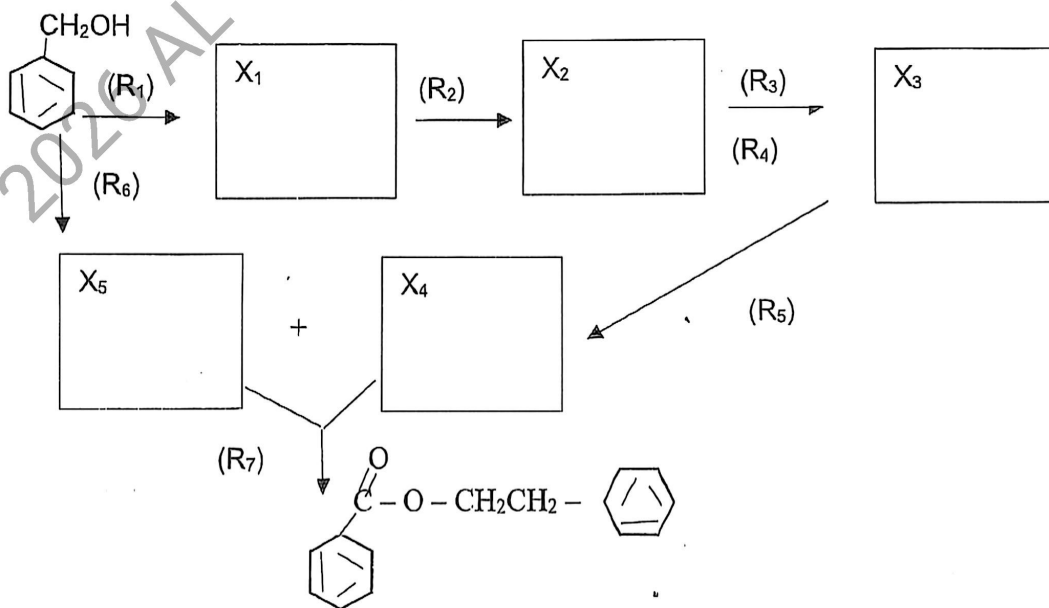

(b)(i) පහත දක්වා ඇති ප්‍රතිකාරක භාවිත කොට පහත දී ඇති රසායනික පරිවර්තනය පියවර 10ට අඩු සංඛ්‍යාවකින් සිදු කරන්න

ප්‍රතිකාරක ($\text{HgSO}_4 / \text{NaOH} / \text{H}_2\text{SO}_4 / \text{KMnO}_4$)

(ii) කොටු තුළ X_1 සිට X_5 සංයෝග දර්ශක මත $R_1 - R_7$ ප්‍රතිකාරකද සඳහන් කරමින් පහත පරිවර්තනය සම්පූර්ණ කරන්න

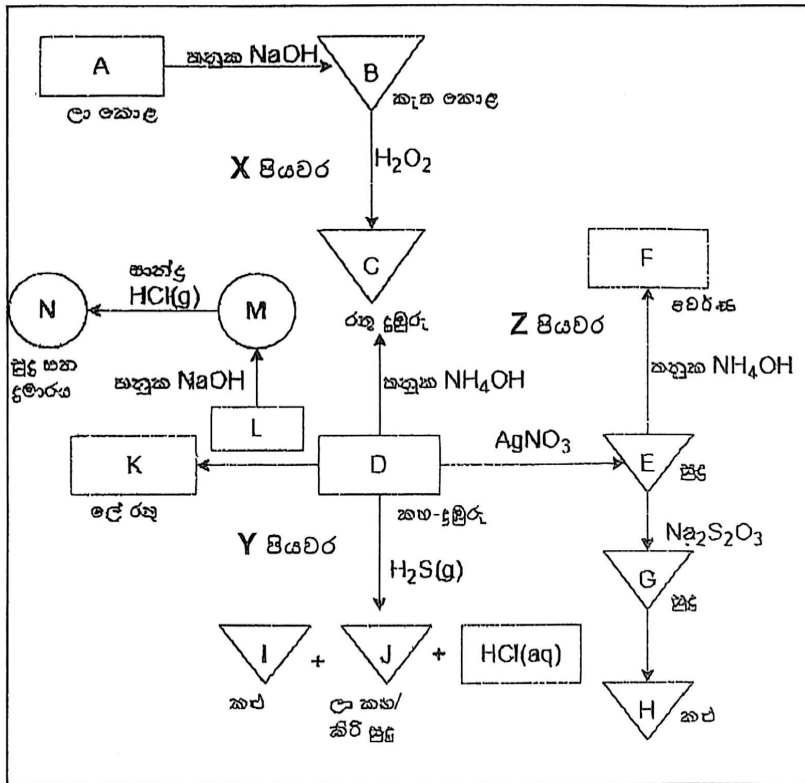
හැකි තාක් පැහැදිලි කරන්න

09 (a) A යනු d ගොණුවේ ලෝහයකට අයත් කැටායනයක ජලීය ද්‍රාවණයකි.

(i) පහත දැක්වෙන ගැලීම් සටහනේ දී ඇති A -N දක්වා ඇති ද්‍රව්‍යවල රසායනික හුඟු ලියන්න.

(ii). X, Y හා Z පියවර සඳහා අදාළ තුලිත සමීකරණ ලියන්න

කොටුව තුළ දැක්වෙන සංකේත වලින් සනා, අවක්ෂේප හා වායු නිරූපණය වේ.

b) ස්කන්ධය m වන යකඩ කැබැල්ලක් බිකරයකට ගෙන පළමු ව සාන්ද්‍ර H_2SO_4 ද පසුව ජලයද එකතු කරමින් $Fe(II)SO_4$ ද්‍රාවණයක $250cm^3$ සාදාගන්නා ලදී. එහි Fe^{2+} සාන්ද්‍රනය 0.10 moldm^{-3} විය. අනතුරුව සාදාගත් ද්‍රාවණය පැය කිහිපයක් වාතයට නිරාවරණය කොට තබන ලදී. අනතුරුව එම ද්‍රාවණයෙන් $25cm^3$ ගෙන 0.02 moldm^{-3} වන $KMnO_4$ ද්‍රාවණයකින් අනුමාපනය කරන ලදී. එහිදී වැයවූ $KMnO_4$ පරිමාව $23cm^3$ විය. ($Fe = 56$)

- (i) යකඩ කැබැල්ලේ ස්කන්ධය m සොයන්න.
- (ii) වාතයට නිරාවරණය පැවතීමේදී සිදුවිය හැකි ඔක්සිකරණ ප්‍රතික්‍රියාව හා ඔක්සිහරණ ප්‍රතික්‍රියාව ලියන්න
- (iii) $KMnO_4$ සමඟ අනුමාපනයේදී සිදුවන ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා තුලිත රසායනික සමීකරණය ලියන්න
- (iv) ද්‍රාවණයේ මුලින්ම පැවැති Fe^{2+} අයන වලින් කවර මවුල ප්‍රතිශතයක් අවසානයට ඉතිරිව පවතීද?

c) $NCl_3, BiCl_3, SCl_2$, හා $AlCl_3$ යන සංයෝග ජල විච්ඡේදනය සඳහා ප්‍රතික්‍රියා සියල්ල වෙන වෙනම ලියන්න.

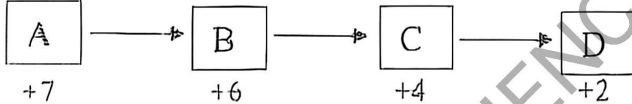
10. (අ) පහත දැක්වෙන ප්‍රධාන සූත්‍ර සහිත ක්‍රියාකාරී ද්‍රව්‍ය සහ අනායන දෙකක් පිටති පිටි අයන හඳුනා ගැනීම සඳහා සිදුකළ පරීක්ෂණ හා නිරීක්ෂණ කිහිපයක් පහත සඳහන් ආකාරයට ඇත. ඒවා පදනම් කරගෙන ක්‍රියාකාරී හා අනායන ප්‍රධාන සූත්‍ර සහිත

පරීක්ෂණය	නිරීක්ෂණය
1. ද්‍රවණය පහසු සිඵ පරීක්ෂණයට ලක් කිරීම	කිසිදු වර්ණයක් නැත
2. ද්‍රවණයට ලැබුණු NaOH එකතු කිරීම	කිසිදු වායුවක් පිට නොවේ
3. 1 ක් ලද අවක්ෂේපයට හනුක NH_3 ද්‍රවණයක් ලැබුණු පසු කරන ලදී	සුදු හුරු ලාදුම්පාට අවක්ෂේපයක් ලැබීණි අවක්ෂේපයේ කොටසක් දියවූ අතර සුදු පැහැති අවක්ෂේප කොටසක් ඉතිරි විය.
4. 3 ක් ලද අවක්ෂේපයට $Na_2S_2O_3$ ද්‍රවණයක් එකතු කරන ලදී	සුදු අවක්ෂේපයක් ලැබී එය ක්‍රමයෙන් කළු පැහැයට හැරුණි
5. ඉහත 3 ක්දී ලැබෙන පෙරණයට HCl එකතු කරන ලදී	සුදු පැහැදි අවක්ෂේපයක් ලැබුණු අතර එය න NH_3 තුළ ද්‍රවණයේ විය.
6. මුල් ලිපි ද්‍රවණයට හනුක HCl එකතු කරන ලදී.	කටුක ගන්ධයක් ඇති අවර්ණ වායුවක් පිටවීය
7. 6 ක් පිටු වායුව පිළිය SO_3^{2-} අයන ද්‍රවණයක් හඳුන්වා දීමට කරන ලදී	ලා කහ පැහැති අවක්ෂේපයක් ලැබීණි
8. ලිපි ද්‍රවණයට Al කුඩු සහ NaOH යොදා ගත් කරන ලදී	රතු ලිපිමස් නිල් පාට කරන වායුවක් පිටවීය

(i) ක්‍රියාකාරී ද්‍රවණ හා අනායන දෙක හඳුනාගන්න. (සේනු අනවශ්‍යයි)

(ii) 6, 7 හා 8 පරීක්ෂණවලට අදාළ කුලීත රසායනික ප්‍රතික්‍රියා ලියන්න

(භ) d ගොනුවේ දැක්වෙන ප්‍රතික්‍රියා වන මැංගනීය (Mn) වල ඔක්සිකරණ අංක පරිවර්තනය මගින් සිදු කර ඇති පහත ක්‍රියා මට්ටමින් සලකන්න.

A, B, C හා D යනු Mn අන්තර්ගත අයන හෝ සංයුත වේ. ඒවායේදී Mn වල ඔක්සිකරණ අංක පහළින් සඳහන් කර ඇත. A ජලයේ දියවේ. B ජලීය ද්‍රවණයේ ඉතාමත්ම දියවේ. C යනු සුදු හුරු පැහැති අවක්ෂේපයකි. D ලා රෝස පාට පිළිය අයනයකි.

(i) A, B, C හා D ප්‍රභේද හඳුන්වා දෙන්න.

(ii) $A \rightarrow B$ පරිවර්තනය සඳහා සුදුසු ප්‍රතිකාරක සඳහන් කරනු ලබන ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා කුලීත සමීකරණය ලියන්න.

- (iii) ආම්ලික ලාඛ්‍යයේ දී $B \rightarrow A$ හා C බවට ද්විධාකරණය වේ. ඒ සඳහා තුලිත සමීකරණය ලියන්න
- (iv) ජලය D අගනායට හමුවන එකතු කරන විට tetraquadihydroxidomanganese (II) යන ක්‍රීම පාට අවක්ෂේපය ලැබෙයි මෙම සංකීර්ණය යුත්‍රය ලියන්න.
- (v) ඉහත ලැබුණු ක්‍රීම පාට අවක්ෂේපය ජලය H_2O_2 තුළ ද්‍රාවණය වී C බවට පරිවර්තනය වේ. එහිදී සිදුවන ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා තුලිත සමීකරණය ලියන්න
- (vi) Mn වල එක කාර්මික ප්‍රයෝජනයක් ලියන්න

ආවර්තික වගුව

1																	2	
1	H															He		
2	Li	Be											B	C	N	O	F	Ne
3	Na	Mg											Al	Si	P	S	Cl	Ar
4	K	Ca	Sc	Ti	V	Cr	Mn	Fe	Co	Ni	Cu	Zn	Ga	Ge	As	Se	Br	Kr
5	Rb	Sr	Y	Zr	Nb	Mo	Tc	Ru	Rh	Pd	Ag	Cd	In	Sn	Sb	Te	I	Xe
6	Cs	Ba	La	Hf	Ta	W	Re	Os	Ir	Pt	Au	Hg	Tl	Pb	Bi	Po	At	Rn
7	Fr	Ra	Lr	Rf	Db	Sg	Bh	Hs	Mt	Ds	Rg	Cn	Nh	Fl	Mc	Lv	Ts	Og

57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71
La	Ce	Pr	Nd	Pm	Sm	Eu	Gd	Tb	Dy	Ho	Er	Tm	Yb	Lu
89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100	101	102	103
Ac	Th	Pa	U	Np	Pu	Am	Cm	Bk	Cf	Es	Fm	Md	No	Lr

2026 AL SCIENCE